

skoles eller i Lægehusets Hænder, men at det først har været i Fællesskab mellem de to under een Direction forenede Skoler, Navigations-skolen i Stege og denne Skrive- og Regneskole, og at ved Separationen af disse to Skoler disse Indtægter bleve ved Stege Skole. Gjens-standen er vel af overmaade ringe Betydning; men desto mere betegnende vilde det være, om man uden videre fratog Skolevæsenet en saa- dan Indtægt, som dog, naar man ved Lands- byskolevæsenet finder det bestemt fornødent at ophæve disse Degnepensioner, uden mindste Bæmselighed kunde erstattes af Staten, og det er det, jeg især anseer for rigtigst i denne Sag, fordi jeg troer, at det kunde have meget betæn- kelige Følger og i sig selv ikke kan bestaae med Retfærdigheden, ja jeg skjønner ikke engang, at det kan bestaae med Grundloven, at man be- tog enkelte Communer en saa begrundet Rettig- hed som denne. Thi hvilke Tvivl man end- ogsaa har om Eiendomsbegrebets Anvendelse paa Stiftelser, kan der dog vist ikke være Tvivl om, at det er fuldstændig anvendeligt paa Com- muner, og ved Eiendom maa vel forstaaes ikke blot de haandgribelige Gjenstande, som En har i sin Besiddelse eller til sin Raadighed, men ogsaa de bestemte Fordringer, han har, hvorefter visse Indtægter tilkomme ham. — Jeg skal nu henstille, om man ikke vil finde det rettest, at nedsætte et Udvalg i denne Sag.

Pastor Sørensen: Jeg skal ikke opholde Forsamlingen med Hensyn til denne Sag, saa- meget mindre som vi vist alle ere enige i at

unde Skolelærerne enhver Lettelse. Men der er ogsaa adskillige Grundne, der virkelig tale for, at denne Lettelse nu maatte finde Sted, uagtet den ikke har fundet Sted tidligere. Det er bekjendt, hvad der er Oprindelsen til den Afgift, som kaldes Degnepension, nemlig at Løbedegne fra Latinskolen forrettede Degnetje- nesten paa Landet og derved erhvervede denne Løn. Siden blev det en Pension, som blev givet til Latinskolerne; men, da Latinskolerne bleve hævdede,— dengang var der nemlig Latin- skoler i næsten alle Byerne—saa fulgte det af sig selv, at nu var den egentlige Marsag op- hørt, hvorfor der skulde gives denne Godtgø- relse til Skolerne, og saa lagde man den an- detstedshen. Derimod havde det vel været rimeligere, at man havde givet vedkommende Omkreds fri for denne Pension; men, da man ikke kunde tage den bort for det Hele, fordi den svarede til andre Steder, saa har man tænkt at anvende den paa en anden Maade. Hvad nu angaaer det, som den høitagtede Læ- ger har bemærket med Hensyn til Skoleplanerne, da er jeg i denne Henseende ikke lidet bekjendt med disse, navnlig med mange Planer her i Sjælland, og i dem, som jeg har seet, veed jeg ikke, at denne Afgift er taget fra; men det er ganske vist, at de, som ere blevne løn- nede ved Degnekaldenes Indtægter, rigtig nok have faaet en rigelig Erstatning for den Løn, som var bestemt af det kongelige danske Can- celli som Løn for Skolelærerne, og man har ogsaa sædvanligviis brugt den Methode, at man ikke vurderede Degneindtægterne, som de virkelig vare.